

[H. C. Andersen.]

paa Indenrigsministerens Budget, skulde dette Raad ogsaa sortere under Indenrigsministeren. Man har heller intet haft at erindre imod Antallet af Medlemmer i Raadet, der er fastsat til 9; men et stort Spørgsmaal har det været, hvem der skulde have Indstillingsretten. Paa dette Punkt synes Industri og Handel, at de er blevet forurettet. Flertallet har dog ikke kunnet indse, at man gaar deres Interesser for nær, naar man giver dem de Beføjelser i § 3, Stykke 2, som jeg har nævnt. Det er min Mening, at der intet vil ske, som kan virke generende for disse Erhvervsudøvere, naar de faar den Ret, som er givet dem i den nævnte Paragraf. Skulde det senere lykkes Industriens og Handelens Folk at overbevise Ministeren om, at det vil være nødvendigt, at de faar Sæde i Raadet, ja, saa kan det ogsaa lade sig gøre, idet der med den Indstillingsret, som er givet forskellige Organisationer, netop er 2 Pladser tilbage.

Stk. 5 i Lovforslagets § 1 bestemmer, at Lederen af det Sekretariat, som knyttes til Raadet, skal have husholdningsteknisk Uddannelse. Om dette Udtryk har der været talt ikke saa lidt, og man har spurgt: Hvad betyder dette Udtryk? Jeg har i Udvalget maattet gaa ind paa her i Dag at prøve paa at forklare, hvad det betyder. Udvalgets Medlemmer har ønsket dette, og der er maaske ogsaa Tilhørere i Salen, som gerne vil vide, hvad Udtrykket „husholdningsteknisk“ betyder. Vort Modersmaal er som bekendt dejligt, men det faar ogsaa Skyld for at være noget fattigt; naar der tilføres det noget nyt, bør man derfor skønne paa det. Og dette er nyt. Det er ingen Nykskabning, men en Nydannelse. Om den højtærede Minister nu skal have hele Æren for denne Berigelse af Sproget, eller om han vil dele den med nogen anden — ja, det ved jeg ikke. Vil man forstaa Betydningen af dette Udtryk, maa man gøre sig klart, at det er klinket sammen af to: „Husholdning“ og „Teknik“. Om det første af disse oplyser Sprogforskerne, at der ved „Husholdning“ forstaaes den daglige Gennemførelse af Forbrugets Ordning inden for en bestemt Kreds med fælles Midler til Raadighed. Først og fremmest — det gælder ogsaa i dette Tilfælde — anvendes Ordet om den inden for en Familie eller anden Husstand udfoldede økonomiske Virksomhed, hvorved der med det Arbejde, der udrettes til Husets Førelse, paa bedst mulig Maade, sørges for — hvad nævnt staar i Luthers bekendte Forklaring til et gammelt

Ord i Lærebogen — Mad, Drikke, Klæder, Sko, Lys, Varme o. s. v. Luther saa som bekendt lidt stort paa det. Den, der magter Husholdningens svære Kunst — jeg understreger Ordet „Kunst“ — og faar det til at løbe rundt, kalder man en god Husholder.

Se, det var nu kort forklaret, hvad den første Del af Ordet betyder. Den sidste Del „teknisk“ maa forstaaes ud fra den Betragtning, at Teknik — ligeledes ifølge Sprogforskerne — indbefatter alle Hjælpe- midler og Fremgangsmaader ved kunstnerisk Virksomhed. Tekniker er den, der har Kyndighed i Anlæg og Drift af visse Virksomheder. Og alle disse Virksomheder gaar ud paa for det første at indvinde de i Naturen forekommende for Menneskelivet brugelige Raamaterialer, for det andet at forædle disse Materialer og omdanne dem til Brugsgenstande.

Ikke sandt — naar man nu holder dette fast, ser man, at det hele i Virkeligheden er saare nemt. Lægger man disse Forklaringer sammen — Forklaringen paa, hvad Husholdning betyder, og Forklaringen paa, hvad Teknik betyder — saa har man Forklaringen paa, hvad det nye Udtryk „husholdningsteknisk“ betyder og omfatter. Det spænder vidt, men det afgrænser alligevel skarpt. Man maa indrømme, at der er tiltænkt dette Sekretariat en førsteklases Leder. Raadet skal indstille vedkommende, og det stilles her efter min Mening over for en virkelig Opgave med det samme, nemlig den at finde den rette Leder. Kun frygter jeg — og det er min eneste Frygt i denne Forbindelse —, at den højtærede Minister, naar han i en stille Time sidder og venter paa Indstillinger, vil mindes de klassiske Linier: Ak, den uforlignelige er desværre ikke til. Men lad os nu haabe, at den uforlignelige dog er til og kan findes. Jeg tænker for øvrigt ogsaa nok, det skal lykkes at finde denne uforlignelige, og jeg haaber da, at de danske Husmødre gennem denne Lov vil faa den Hjælp til Udøvelsen af deres Kunst, som de venter og haaber paa.

Med disse Ord vil jeg gerne anbefale Lovforslaget til Vedtagelse her i Tinget i den foreslaaede Skikkelse.

Hendriksen: Under de to Førstebehandling, som Lovforslaget om Oprettelse af et Husholdningsraad har været Genstand for i dette høje Ting, dels i forrige Samling, dels i denne Samling, har i sidste Samling det ærede 1ste Medlem for 1ste Kreds (Fritze Teisen) og i denne Samling — grundet paa det ærede Medlems Fravær i Anledning af Sygdom — jeg fremsat Par-